

درس سوم: سیاست و حکومت در عصر قاجار

ردیف	متن سوالات
۱	آغاز قرن ۱۳ قمری / ۱۹ میلادی همزمان با اوج گرفتن رقابت دولتهای اروپایی برای تسلط سیاسی اقتصادی بر کشورهای مشرق زمین چه حکومتی در ایران تاسیس شد؟ حکومت قاجار
۲	اقدامات اساسی آقامحمدخان پس از مرگ کریم خان زند را بنویسید
۳	هدف اصلی آقا محمد خان در لشکرکشی نظامی به قفقاز چه بود؟ او سپس به منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد
۴	آقامحمد خان به چه منظور به خراسان حمله ور شد؟ آقامحمدخان پس از تاج گذاری به عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه و دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات وی، راه خراسان را درپیش گرفت
۵	کدام اقدام آقا محمد خان قاجار در خورستایش است؟ سخت کوشی و تلاشهای بی وقفه آقامحمدخان برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سرتاسر قلمرو ایران در خورستایش است
۶	چرا در تاریخ از آقامحمد خان به نکویی یاد نمی شود؟ ولی به سبب بی رحمی و کینه توزی اش در برخورد با مخالفان و رقبیان، که تا حدودی ریشه در ستم هایی داشت که در زمان کودکی و نوجوانی بر او رفتہ بود، در تاریخ نام او به نکویی برده نمی شود
۷	ترتیب پادشاهان قاجار را با رسم خط زمان نشان دهید. آقامحمدخان-فتح علی شاه-محمدشاه-ناصرالدین شاه-مصطفی الدین شاه-محمدعلی شاه-احمد شاه
۸	سالهای نخست حکومت فتحعلی شاه چگونه گذشت؟ سال های نخست سلطنت فتحعلی شاه به سرکوب شورش های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار گذشت
۹	دوران سلطنت طولانی فتحعلی شاه همزمان با کدام تحولات بین المللی بود؟ در دوران سلطنت نسبتا طولانی او، حکومت قاجار از یک سو با تهاجم نظامی گسترده روسیه و از سوی دیگر با رقابت دولت های انگلستان و فرانسه برای نفوذ سیاسی و اقتصادی در ایران مواجه بود
۱۰	در دوران سلطنت نسبتا طولانی فتحعلی شاه، حکومت قاجار از یک سو با تهاجم گسترده..... و از سوی دیگر با رقابت دولت های انگلستان برای نفوذ سیاسی و اقتصادی در ایران مواجه شد روسیه/فرانسه
۱۱	فتحعلی شاه پسرش را به ولایت‌عهدی برگزیده بود، اما مرگ زودهنگام این شاهزاده لائق موجب شد مقام ولایت‌عهدی به محمد میرزا، برسد. عباس میرزا
۱۲	محمد میرزا پس از مرگ فتحعلی شاه با تدبیر و با سرکوب چند تن از عموها و برادران خود که مدعی سلطنت بودند، به تخت پادشاهی نشست تدایر میرزا ابوالقاسم خان قائم مقام فراهانی
۱۳	وزیر شایسته محمد شاه قاجار چه کسی بود؟ میرزا ابوالقاسم خان قائم مقام فراهانی
۱۴	چه عواملی در دوران محمد شاه اسباب دسیسه گری مخالفان قائم مقام فراهانی را فراهم آورد و شاه را نسبت به این وزیر بزرگ بدین کرد؟ ایستادگی او در مقابل زیاده خواهی های انگلیسی ها و تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور
۱۵	چرا قائم مقام پس از هفت ماه از مقام وزارت معزول و مقتول شد؟

مجموعه سوالات درو س ۱ تا ۴ - تاریخ ۳ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

ایستادگی او در مقابل زیاده خواهی های انگلیسی ها و تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور اسباب دسیسه گری مخالفانش را فراهم آورد و شاه را نسبت به این وزیر بزرگ بدین کرد	
پس از مرگ محمدشاه، ولیعهد او ناصرالدین میرزا با درایت بر تخت شاهی نشست	۱۶ میرزا تقی خان فراهانی(امیر کبیر)
ناصرالدین شاه جوان در آغاز سلطنتش چه کسی را به صدارت برگزید و وی (صدراعظم) چه اقداماتی انجام داد؟	۱۷ میرزا تقی خان را با لقب امیرکبیر / امیرکبیر که تربیت یافته قائم مقام بود، با استفاده ز تجربه های سیاسی ارزشمند خود، علاوه بر سامان دادن به اوضاع کشور، برنامه منسجمی را برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی کشور تهیه کرد و بخشی از آن را به اجرا درآورد
لقب میرزا تقی خان فراهانی چه بود؟ امیر کبیر	۱۸
چرا اصلاحات امیر کبیر به نتیجه مطلوب نرسید؟	۱۹ امیرکبیر که تربیت یافته قائم مقام بود، با استفاده ز تجربه های سیاسی ارزشمند خود، علاوه بر سامان دادن به اوضاع کشور، برنامه منسجمی را برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی کشور تهیه کرد و بخشی از آن را به اجرا درآورد
در دوران صدارت میرزا آفاسی، حکومت قاجار تحت نفوذ قدرتهای و قرار گرفت؟	۲۰ دولت های روسیه و انگلستان
ناصرالدین شاه در واپسین سالهای حکومت، بیشتر وقت خود را صرف چه اموری می کرد؟	۲۱ ناصرالدین شاه در واپسین سالهای حکومت، بیشتر وقتش را به سروdon شعر، نقاشی و شکار می گذراند
کدام یک از شاهان قاجار شور و اشتیاق فراوانی به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی نشان داد؟	۲۲ ناصرالدین شاه
کدام یک صدراعظم های ناصرالدین شاه نقش موثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ و اخذ تمدنی اروپایی داشت؟	۲۳ میرزا حسین سپه سالار
میرزا حسین خان سپهسالار مصمم به انجام کدام اصلاحات بود؟	۲۴ این صدراعظم نوگرا و ترقی خواه مصمم به اصلاح تشکیلات سیاسی و اداری کشور و جلب سرمایه گذاری خارجی در ایران بود اما برنامه های او به سبب مخالفت های داخلی و تردیدهای شاه به جایی نرسید
چرا برنامه های اصلاحی میرزا حسین خان سپهسالار به نتیجه ای نرسید؟	۲۵ اما برنامه های او به سبب مخالفت های داخلی و تردیدهای شاه به جایی نرسید
چرا ناصرالدین شاه از نتایج اجرای اصلاحات سیاسی و اداری در ایران به شدت وحشت داشت؟	۲۶ از نتایج سیاسی آن، که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود، به شدت وحشت داشت
ناصرالدین شاه کدام مدرسه را نماد ترقی می دانست؟ نماد ترقی	۲۷
چرا اصلاحات عهد و حکومت ناصرالدین شاه به تغییر اساسی منجر نشد؟	۲۸ از نشر اندیشه سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه طلبی و جمهوری خواهی در ایران سخت بینناک بود. از این رو، اصلاحات عهد او به تغییر اساسی منجر نشد
ناصرالدین شاه به دست چه کسی کشته شد؟ میرزا رضا کرمانی از هواداران چه کسی بود؟	۲۹ میرزا رضا کرمانی که از هواداران ستم کشیده سید جمال الدین اسدآبادی بود
در نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه شاه از چه جایگاهی برخوردار بود؟	۳۰ نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود. در چنین نظامی، شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود
چرا در نظام استبدادی ایران عصر قاجار، شاهان در عمل نمی توانستند به طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار بندند؟	۳۱

مجموعه سوالات درو س ۱ تا ۴ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

<p>زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرف‌های، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدر تهای استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد</p>	۳۲
<p>در نظام استبدادی ایران عصر قاجار، چه عواملی قدرت شاه را محدود می‌کرد؟</p> <p>زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرف‌های، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدر تهای استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد</p>	۳۳
<p>در حکومت قاجار بعد از شاه چه مقامی قرار داشت و دارای چه اختیاراتی بود؟</p> <p>بعد از شاه، وزیر اعظم یا صدراعظم قرار داشت. صدر اعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور اظهارنظر و مداخله کند، به حضور شاه برسد و برای وی نامه بنویسد. این صاحب منصب عالی مرتبه همچنین امکان این را داشت که از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد</p>	۳۴
<p>اختیارات وزیراعظم اعظم در دوره قاجار را بنویسید.</p> <p>بعد از شاه، وزیر اعظم یا صدراعظم قرار داشت. صدر اعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او میداد، می‌توانست در تمام امور کشور اظهارنظر و مداخله کند، به حضور شاه برسد و برای وی نامه بنویسد. این صاحب منصب عالی مرتبه همچنین امکان این را داشت که از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد</p>	۳۵
<p>والیان و حاکمان ایالات و ولایات، شهرها و روستاهای عمدتاً از میان چه کسانی انتخاب می‌شدند؟</p> <p>والیان و حاکمان ایالات و ولایات، شهرها و روستاهای عمدتاً از میان خاندان‌های زمین‌دار، اعیان یا بزرگان محلی، سران ایالات و عشایر و شاهزادگان قاجاری برگزیده می‌شدند</p>	۳۶
<p>در دوره قاجار حاکمان ایالات و ولایات تا چه حد اختیار داشتند؟</p> <p>حاکمان ایالات و ولایات تا حدودی خودمختار بودند و بخش اعظم درآمد منطقه تحت فرمان خویش را برای خود نگه می‌داشتند</p>	۳۷
<p>هدف اصلی شاهان قاجار از پیوند خانوادگی با خاندان‌های زمیندار، بزرگان محلی و مقامات بلندپایه حکومتی چه بود؟ به دنبال گسترش نفوذ و استحکام سلطنت خود بودند</p>	۳۸
<p>در دوره قاجار اداره ایالت آذربایجان به مرکزیت شهر تبریز همواره به عهده.....بود. ولیعهد</p>	۳۹
<p>نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار محدود به کدام وزارت‌خانه‌ها بود؟</p> <p>چهار اداره یا وزارت‌خانه قدیمی مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه</p>	۴۰
<p>چهار وزارت‌خانه قدیمی این دوره را نام ببرید؟</p> <p>مالیه، جنگ، عدله و امور خارجه</p>	۴۱
<p>چرا در دوره ناصری وزارت‌خانه‌های دیگری به این تشکیلات اضافه شد؟</p> <p>در دوران ناصرالدین شاه و تحت تأثیر مواجهه ایران با تمدن غربی</p>	۴۲
<p>اداره وزارت‌خانه‌ها در دوره قاجار به چه شکلی بود و در اختیار چه کسانی قرار داشت؟</p> <p>در آن زمان، وزارت‌خانه‌ها اغلب مکان و تجهیزات، کارکنان حقوق بگیر، دوایر محلی و حتی بایگانی منظم نداشتند و دامنه فعالیتشان به ندرت از پایتحث فراتر می‌رفت. اداره این وزارت‌خانه‌ها اغلب به شکل موروشی در اختیار خانواده‌های سرشناسی بود که با یکدیگر رقابت داشتند و گاه سمت‌های اداری را میان خود خرید و فروش می‌کردند</p>	۴۳
<p>وضعیت وزارت‌خانه‌هایی که در دوره ناصرالدین شاه تشکیل شد عموماً چگونه بود؟</p> <p>در آن زمان، وزارت‌خانه‌ها اغلب مکان و تجهیزات، کارکنان حقوق بگیر، دوایر محلی و حتی بایگانی منظم نداشتند و دامنه فعالیتشان به ندرت از پایتحث فراتر می‌رفت. اداره این وزارت‌خانه‌ها اغلب به شکل موروشی در اختیار خانواده‌های سرشناسی بود که با یکدیگر رقابت داشتند و گاه سمت‌های اداری را میان خود خرید و فروش می‌کردند</p>	۴۴
<p>در دوران قاجار و در زمان حکومت..... تحت تأثیر مواجهه ایران با تمدن غربی وزارت‌خانه‌های دیگری نیز تشکیل شد. ناصرالدین شاه</p>	۴۵
<p>گستردگی ترین وزارت‌خانه چه نام داشت و توسط چه کسی اداره می‌شد؟</p>	۴۶

وزارت مالیه به ریاست مستوفی الممالک	
مسئولیت و وظایف مستوفیان در دوره قاجار را بنویسید.	۴۷
مستوفیانی که نسل اندر نسل به شغل مستوف یگری اشتغال داشتند آن را اداره می کردند مستوفیان مسئولیت محاسبه و گردآوری مالیاتها و نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی (خاچه) را بر عهده داشتند	
پرسابقه ترین و گسترده ترین وزارت خانه های عصر قاجار، وزارت مالیه به ریاست.....بود	۴۸
مستوفی الممالک	
محاكم قضایی عصر قاجار از چند گونه محاکم تشکیل شده بود؟ نام ببرید.	۴۹
محاکم عرف/محاکم شرع	
در محاکم شرع.....به قضاوت می پرداختند. روحانیان	۵۰
سازمان قضایی عصر قاجار از چه محاکمی تشکیل شده بود؟ نام برد و توضیح دهید.	۵۱
۱ محاکم عرف که به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی میکردند. این محاکم را قضاط و مأمورانی اداره می کردند که از مقامهای حکومتی فرمان می برند و حقوق می گرفتند	
۲ محاکم شرع که دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کردند. در این محاکم، روحانیان قضاوت می کردند و هزینه های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود	
محاکم عرف در دوره قاجار به چه اموری رسیدگی می کردند؟ اداره کنندگان آن چه کسانی بودند؟	۵۲
محاکم عرف که به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می کردند. این محاکم را قضاط و مأمورانی اداره می کردند که از مقامهای حکومتی فرمان می برند و حقوق می گرفتند	
محاکم شرع در دوره قاجار چه اموری را حل و فصل می کردند؟ از سوی چه کسانی قضاوت می شدند؟	۵۳
محاکم شرع که دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کردند. در این محاکم، روحانیان قضاوت می کردند و هزینه های رسیدگی بر عهده طرفین دعوا بود	
محاکم عرف و شرع دوره قاجار را با هم مقایسه کنید	۵۴
چرا ارتضی آقا محمد خان قاجار در جنگ با ارتضی های اروپایی به خصوص ارتضی روسیه ناکارآمدی خود را نشان داد؟	۵۵
خصوص ارتضی روسیه، که حرفة ای، آموزش دیده و مجهز به سلاح های آتشین جدید بود،	
عباس میرزا چرا و به چه شیوه ای تصمیم گرفت ارتضی ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاحهای مدرن کند عباس	۵۶
میرزا فرمانده جنگ های ایران و روس، در صدد برآمد با استفاده از دانش و تجارب کارشناسان نظامی فرانسه و انگلستان، ارتضی ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاح های مدرن کند	
تلاش های عباس میرزا برای تجدید سازمان ارتضی به خاطر پیمان شکنی روسیه و بد عهدی انگلیس بی نتیجه ماند	۵۷
ص غ	
یکی از مقاصد امیرکبیر از تأسیس دارالفنون چه بود؟	۵۸
آموختن دانش نظامی جدید و اشاعه آن و نیز تقویت توان جنگی و دفاعی کشور بود	
بریگاد قزاق چگونه شکل گرفت و چه وظایفی داشت؟	۵۹
ناصرالدین شاه امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفة ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد. نیروی قراق تشکیلات نظامی منسجم و منظمی بود که تا اوخر حکومت قاجار تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می کرد به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع کننده شور شها و اعتراض های داخلی عمل می کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت	
چراغان صرالدین شاه قاجار، امتیاز تأسیس کدام واحد نظامی حرفة ای را به روسیه واگذار کرد؟	۶۰
همزمان با شکل گیری حکومت قاجار در ایران کدام قدرت های اروپایی رقابت شدیدی را با یکدیگر برای تسلط بر دیگر کشورها از جمله ایران آغاز کردند؟	۶۱
چرا زمامداران و مردم ایران در دوره قاجار آمادگی لازم برای مقابله با قدرتهای بزرگ جهانی را نداشتند و در مقابل هجوم اروپا به نوعی غافلگیر شدند؟	۶۲

مجموعه سوالات درو س ۱۴ - تاریخ ۳ / تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

۶۳	زمامداران و مردم ایران که از تغییر و تحولات و پیشرفت های جوامع و کشورهای اروپایی ناآگاه یا کم اطلاع بودند دولت روسیه از زمان، سیاست توسعه طلبانه ای را به هدف تسلط بر سرحدات شمال ایران و عثمانی آغاز کرد. پتر کبیر
۶۴	هدف اصلی دولت روسیه از زمان پتر کبیر از سیاست توسعه طلبانه در خارج از مرزهای خود چه بود؟ سلط بر سرحدات شمالی ایران و عثمانی
۶۵	کدام اقدام سرآغازی بر جنگهای ایران و روسیه به حساب می آید؟ یا چه عواملی سرآغاز جنگ های ایران و روسیه شد؟ پس از آنکه حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، رو سها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ های ایران و روسیه به حساب می آید
۶۶	علت شکست ایران در دور اول جنگ های ایران و روس چه بود؟ سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار و پیمان شکنی دولت های فرانسه و انگلستان
۶۷	دلایل پیروزی روسیه بر دولتی قاجار در دوره اول جنگ چه بود؟ منجر به انعقاد کدام قرارداد شد؟ سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت قاجار و پیمان شکنی دولت های فرانسه و انگلستان / گلستان
۶۸	قراردادهای گلستان و ترکمنچای بین کدام دولت بسته شد؟ ایران و روسیه
۶۹	دور اول جنگهای ایران و روس به انعقاد پیمان..... انجامید. گلستان
۷۰	فرمانده سپاه ایران در جنگ های ایران و روس بود. عباس میرزا
۷۱	علل آغاز جنگ های دور دوم ایران و روس چه بود؟ یکی مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید رو سها و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم رو سها قرار گرفته بودند
۷۲	چه عواملی در شکست ایران در دور دوم جنگ های ایران و روس تاثیرگذار بود؟ روسیه با تمام قوا و تجهیزات نظامی خود وارد عرصه کارزار شد و در شرایطی که انگلستان برخلاف تعهداتش از کمک نظامی و مالی به ایران خودداری می کرد، سپاه ایران را شکست داد و حکومت قاجار را وادار به پذیرش معاهده ترکمنچای کرد. ناتوانی فتحعلی یشاه در تأمین تدارکات سپاه و بی کفایتی و سستی برخی از فرماندهان، مانند آصف الدله، نیز در این شکست تاثیرگذار بود
۷۳	دور دوم جنگ های ایران و روس چگونه آغاز شد و چه سرانجامی داشت؟
۷۴	در نتیجه قراردادهای گلستان و ترکمنچای چه مناطقی از ایران جداشد؟ قراردادهای گلستان و ترکمنچای، مناطق وسیعی از سرزمین های حاصلخیز ایران در غرب دریای کاسپی (خر) که شامل ولایات گرجستان، داغستان، ارمنستان، نخجوان و اران با شهرها و روستاهای آباد و پرجمعیت بود، به روسیه واگذار شد و رود ارس مرز دو کشور قرار گرفت
۷۵	بعد از اتمام جنگ های ایران و روس رود مرز دو کشور قرار گرفت؟ ارس
۷۶	در کدام قرارداد ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم شد؟ گلستان
۷۷	تعهدات ایران طبق معاهده ترکمنچای چه بود؟ معاهده ترکمنچای نیز متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه پردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولامسیون) بدهد
۷۸	در کدام قرارداد ایران به روسیه ۵ میلیون تومان غرامت پرداخت و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی یا کاپیتولامسیون را داد؟ ترکمن چای
۷۹	طبق عهد نامه آخال چه مناطقی از ایران جدا شد؟ در شرق دریای کاسپی (خوارزم و ماوراءالنهر)
۸۰	امتیازات تجاری و اقتصادی که دولت روسیه در عصر قاجار کسب کرد را نام ببرید تأسیس بانک استقراضی، شیلات شمال و تأسیس نیروی قراق
۸۱	روسیه در رقابت با انگلستان کدام امتیازات اقتصادی و سیاسی متعددی را از حکومت قاجار گرفت؟ تأسیس بانک استقراضی، شیلات شمال و تأسیس نیروی قراق
۸۲	در اوایل دوره قاجار، دولت انگلیس برای نفوذ سیاسی و اقتصادی در ایران چه اقداماتی انجام داد؟

مجموعه سوالات درو س ۱۳۴ - تاریخ ۳ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

در اوایل دوره قاجار، دولت انگلیس کوشید با اعزام سفیران کارکشته به ایران و امضای معاهدات مُجمل و مفصل ، نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در میهن ما گسترش دهد و مانع آن شود که کشورهای رقیش از طریق ایران به هندوستان برسند. این کشور همچنین با حضور در خلیج فارس و تسلط بر برخی از جزایر ایرانی، زمینه را برای گسترش نفوذ و دخالت سیاسی، نظامی و اقتصادی خود در این منطقه راهبردی (استراتژیک) فراهم کرد	۸۳
قراردادهای مُجمل و مفصل بین کدام دولت‌ها بسته شد؟ ایران و انگلستان	۸۴
اهداف انگلستان از عقد قراردادهای مُجمل و مفصل با ایران در دوره قاجار چه بود؟ مانع آن شود که کشورهای رقیش از طریق ایران به هندوستان برسند	۸۵
چرا دولت انگلستان از اواخر قاجار در صدد جدا کردن سرزمین‌های شرقی ایران برآمد؟ مانع آن شود که کشورهای رقیش از طریق ایران به هندوستان برسند	۸۶
انگلستان با تحمیل کدام قرارداد به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد؟ پاریس	۸۷
انگلیسی‌ها برای جدا کردن سرزمین‌های شرق ایران در سه دوره پادشاهی فتحعلی شاه، محمد شاه و ناصرالدین شاه چه تلاش‌هایی کردند؟ از اواخر عهد فتحعلی شاه، دولت انگلیس در صدد برآمد که با جدا کردن سرزمین‌های شرقی ایران، منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ خود در مزهای هندوستان به وجود آورد. به همین منظور، در زمان محمد شاه و ناصرالدین شاه از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد و با اقدامات سیاسی و نظامی خود مانع سرکوب این شور شها توسط سپاه ایران شد. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد (۱۲۷۳ق). انگلیسی‌ها سپس با قرارداد گلداری می‌نمودند، مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند که خود بر آن فرمان می‌راندند	۸۸
در مورد معاهده پاریس توضیح دهید؟ انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد	۸۹
قرارداد گلد اسمیت چه قراردادی است؟ انگلیسی‌ها سپس با قرارداد گلداری می‌نمودند، مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند	۹۰
انگلستان در کدام قرارداد، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند؟ قرارداد گلد اسمیت	۹۱
سه امتیاز مهمی که در دوره ناصرالدین شاه به انگلیسی‌ها واگذار شد را نام ببرید. رویتر، بانک شاهنشاهی و توتون و تباکو (رژی یا تالبوت)	۹۲
در دوره ناصرالدین شاه، واکنش مردم به امتیازاتی که به انگلیسی‌ها داده شده بود چه بود؟ واگذاری امتیازات موجب نگرانی مردم، به ویژه بازارگانان و روحانیان، از تسلط بیگانگان بر اقتصاد و منابع تولید کشور شد و اعتراضات و جنبش‌هایی را برانگیخت	۹۳
مهم ترین جنبش‌های مردم علیه امتیازات واگذار شده به انگلیس در دوره قاجار کدام بود؟ قیام هایی بود که به رهبری علمایی همچون حاج ملاعلی کنی و میرزا حسن آشتیانی علیه امتیازهای رویتر و تباکو صورت گرفت	۹۴
فتوای کدام یک از مراجع تقلید در لغو امتیاز تالبوت نقش اساسی داشت؟ فتوای آیت الله میرزا شیرازی	۹۵
هم زمان با روی کار آمدن قاجارها در ایران، در فرانسه قدرت گرفت نایپلیون بنایپارت	۹۶
پس از عهدنامه.....هیئتی نظامی از سوی فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد نایپلئون بنایپارت برای شکست انگلستان چه تصمیمی گرفته بود	۹۷
مهمترین مستعمرات انگلستان در آفریقا و آسیا را به ترتیب نام ببرید مصر و هند	۹۸
چرا نایپلئون، توان رویارویی مستقیم با انگلیس را نداشت؟ یا چرا نایپلئون تصمیم گرفت به مستعمرات انگلیس حمله کند؟	

۹۹	به دلیل جزیرهای بودن و برخورداری از نیروی دریایی قدرتمند، توان رویارویی مستقیم با آن را نداشت چرا در دوره فتحعلی شاه، ناپلئون به ایران توجه نشان داد و سفیرانی را به ایران فرستاد؟
۱۰۰	از آنجا که ایران مناسب ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند چرا در دوره فتحعلی شاه، ناپلئون به ایران توجه نشان داد و سفیرانی را به ایران فرستاد؟
۱۰۱	از آنجا که ایران مناسب ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند علت استقبال فتحعلی شاه از نمایندگان ناپلئون چه بود؟
۱۰۲	فتحعلی شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متحد قدرتمند نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد قرارداد فین کنستاین بین کدام دولت ها بسته شد؟ ایران و فرانسه
۱۰۳	پس از آن، هیئت نظامی از فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد و در مدت کوتاهی اقدامات مفیدی در این زمینه انجام شد. اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد؛ هیئت نظامی فرانسوی را از ایران فراخواند و حکومت قاجار را در مقابل روس ها تنها گذاشت
۱۰۴	بعد از بد عهدی ناپلئون روابط ایران و فرانسه به چه صورتی ادامه یافت؟ پس از این، روابط دو کشور فراز و نشیبهای زیادی داشت و در حوزه قراردادهای بازرگانی و همکاریهای فرهنگی به خصوص در زمینه واکذاری امتیاز کاوشهای باستان شناختی، ادامه یافت
۱۰۵	روابط ایران و عثمانی در دوره قاجار چگونه بود؟ در عصر قاجار دو کشور مسلمان ایران و عثمانی به سبب درگیری های مستمر با دولت های اروپایی، مجال کمتری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند
۱۰۶	چرا در عصر قاجار، دو کشور مسلمان ایران و عثمانی مجال کمتری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند؟ در عصر قاجار دو کشور مسلمان ایران و عثمانی به سبب درگیری های مستمر با دولت های اروپایی، مجال کمتری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند
۱۰۷	علت تنش های نظامی بین ایران و عثمانی در دوره فتحعلی شاه و محمدشاه قاجار چه بود؟ به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری
۱۰۸	در زمان فتحعلی شاه و محمدشاه چه تنش هایی میان دو کشور ایران و عثمانی بروز کرد؟ به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری
۱۰۹	واساطت کدام دولت ها قراردادهای صلح ارزروم اول و دوم میان ایران و عثمانی بسته شد و به کشمکشها پایان داد؟ روسیه و انگلستان - قراردادهای صلح ارزنه الروم اول و دوم
۱۱۰	یکی از مسیرهای آشنایی ایرانیان با پیشرفت پژوهه ها و تحولات نظام جهانی در دوره قاجار کدام کشور بود ؟
۱۱۱	در اواخر دوره قاجار، عثمانی با چه شعاری توانست بخشی از اندیشمندان ایرانی را به سمت خود جلب نماید ؟ اتحاد اسلام
۱۱۲	حکومت قاجار به چه منظور تلاش نمود با کشورهای آمریکا، اتریش، ایتالیا، بلژیک و..... ارتباط برقرار کند و نتیجه این تلاش چه بود؟ حکومت قاجار برای کاستن از نفوذ و دخالت های روزافزون روسیه و انگلستان در امور ایران، تلاش می کرد که با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا و بلژیک ارتباط برقرار کند، اما به سبب سنگ اندازی روسها و انگلیسی ها و بی رغبتی این کشورها در این باره موفقیت چندانی به دست نیاورد
۱۱۳	چرا حکومت ایران در دوره قاجار نتوانست بجز انگلیس و روس با سایر کشورها ارتباطی مستمر برقرار کند ؟ حکومت قاجار برای کاستن از نفوذ و دخالت های روزافزون روسیه و انگلستان در امور ایران، تلاش می کرد که با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا و بلژیک ارتباط برقرار کند، اما به سبب سنگ اندازی روس ها و انگلیسی ها و بی رغبتی این کشورها در این باره موفقیت چندانی به دست نیاورد

۱۱۴

گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نمایید

۱ - گلدادسمیت	الف: در دور اول جنگ‌های ایران و روس بسته شد / گلستان
۲ - فین کنشتاین	ب: جدایی خوارزم و مأوراءالنهر در بی این قرارداد بود/ آخال
۳ - پاریس	ج: در دور دوم جنگ های ایران و روس بسته شد. / ترکمن چای
۴ - ترکمانچای	د: جدایی مناطقی از سیستان و بلوچستان بعداز این قرارداد بود / گلد اسمیت
۵ - ارزنه الروم	ذ: عهدنامه ایران و فرانسه بود / فین کن اشتاین
۶ - آخال	ر: قرارداد ایران و عثمانی بود. / ارزنه الروم
۷ - گلستان	

۱۱۵

گزینه های صحیح را از جدول سمت انتخاب نموده و در پاسخ نامه بنویسید.

۱ - حاج میرزا آفاسی	الف: تربیت یافته قائم مقام فراهانی بود / امیر کبیر
۲ - میرزا تقی خان امیر کبیر	ب: معلم درویش مسلک محمد شاه بود. / حاج میزای آفاسی
۳ - حاج ابراهیم کلانتر	ج: از هواداران ستم دیده سید جمال الدین اسد آبادی بود / میرزا کرمانی
۴ - میرزا رضا کرمانی	